

# Mikä puree Internetissä? SHtS -nettisivujen rakennemuutos

◆ Teksti: Teppo Kariluoto

**Vuonna 1995 Suomen Ham-  
masteleknikkoseura ry avasi  
omat verkkosivunsa Pirkka  
Ruishalmeen voimin. Ne  
olivat ensimmäiset hammas-  
teknisen alan järjestön net-  
tisivustot maailmassa. Oma  
verkkotunnus hammaste-  
nikko.fi rekisteröitiin heinä-  
kuussa 1998. Pirkka vastasi  
sivuston suunnittelusta,  
toteutuksesta ja grafiikasta  
vuoteen 2002.**

**Kymmenisen vuotta on si-  
vustoja ylläpidetty talkoo-  
voimin ja mahdollisimman  
kevyellä ammattiavulla.  
Sisältö on lisääntynyt vuo-  
sien varrella ja on edelleen  
lisääntymässä. Vanha Html-  
pohjainen sivusto aiheutti  
kohtuullisen kevyitä, mutta  
ylimääräisiä kustannuksia,  
teknisiä ja käytettävyysspuo-  
len rajoituksia.**

**www.hammasteleknikko.fi:n  
oli siis korkea aika uusiutua,  
pohjia myöden.**

## Ulkonäköä ja sisältöä

Aikaa on kulunut paljon ja vain vä-  
hän muutoksia tapahtunut, ainakin  
jos ajatellaan vain ulkoisia asioita.  
Edellinen ulkomuotouudistus oli vii-  
me vuosisadan vaihteessa. Sivus-  
ton ulkonäkö oli tietenkin käynyt  
jo vanhahtavaksi, mutta joku olisi  
voinut kuvailla niitä jo "trendikkään  
retro-henkiseksi". Rahaa ei ole siis



juuri tuhlatu ulkokuoreen, olisiko  
pitänyt?

Nettisivuston käyttöaste on ollut  
tasaisen kasvava sisällön mukana;  
käyttöastetta ja käytettävyyttä ei ul-  
konäköasioilla paranneta pysyvästi.  
Nettisivut uusittiin samaan aikaan  
Hammasteleknikko -lehden ulkoasu-  
uudistuksen kanssa, joten joitakin  
ulkonäöllisiä asioita oli mahdollista  
yhtenäistää.

Internetin käyttö on arkipäiväisty-  
nyt. Nettisivujen ulkonäön ei tarvitse  
yrittää olla shokeeraava viikosta toi-  
seen, kuten joskus Internetin alkuai-  
kona saattoi olla. Informatiivisten,  
tietoa jakavien sivustojen kohdalla  
luettavuus ja käytettävyys on tärkein-  
tä. Aivan kuten sanomalehden ulkoasu,  
joka ei ole kovin mieleenpainuva  
ja valokuvauksellinen, mutta sisältöä  
on, ja sen myös löytää.

## Katse tulevaisuuteen ja irti kalliista ammattiavusta

Nettisivut olivat toimineet samal-  
la staattisella HTML -pohjalla jo yli

viisitoista vuotta. Kyseinen ohjel-  
mointikieli on vaativa ja työläs sekä  
vaatii ammattiosaamista kaikessa,  
sivujen päivittämisestä rakenteel-  
lisiin muutoksiin. Talkoohenkisellä  
työllä on seuran kustannuksia pyritty  
pitämään alhaisina. Ammattiapua  
on pyritty jatkuvasti vähentämään  
ja talkootyötä lisäämään. Kustan-  
nuksia on saatu alenemaan myös  
Internet-yhteyden palveluntarjoajaa  
vaihtamalla.

Nettisivustoja tarjotaan tehtäviksi  
toinen toistaan kalliimmilla järjes-  
telmillä. Sivustojen pystytyskustan-  
nukset eivät jää ainoiksi kuluiksi  
perustettaessa tai uudistettaessa  
nettisivuja. On syytä yrittää miettiä  
myös tulevaisuuden tarpeita. Mah-  
dollinen sisällön lisääntyminen tai  
laajentuminen saattaa aiheuttaa  
tarpeen tehdä muutoksia sivuraken-  
teeseen. Lisäksi tulevat ne vuodesta  
toiseen ja vuosikymmeniä jatkuvat  
kiinteät kulut. Esim. yhteismaksut,  
päivitysmaksut, kk-sopimukset,  
domain-maksut, lisenssit, web-ho-  
tellimaksut... Helpoin ja samalla

myös kallein vaihtoehto on antaa www-sivustoyrityksen hoitaa nämä maksut.

Vuosien saatossa Internet -palvelujen ja ohjelmistojen tarjonta on kasvanut valtavasti. Erilaisia vaihtoehtoja on tänä päivänä todella paljon, ehkä liiankin paljon. Onneksi tilanteesta löytyy jotain positiivista. Kasvaneet kotisivumarkkinat ovat tuoneet myös yhteyshintoja alas ja kotisivujen käyttöjärjestelmiin monipuolisuutta ja helppoutta. Aika on jo ehtinyt näyttää miten eri järjestelmät toimivat käytännössä. Toiset elävät ja kehittyvät ja toiset jäävät paikoilleen. Pitkäaikaisten investointien kohdalla tietty hidaslaikeisuus on useimmiten hyve. Aina ei ole järkevää hypätä pysäkillä ensimmäisen bussin kyytiin.

### Sivuston rakenne ja kustannukset

Tänä päivänä hieman harjaantuneempi tietokoneen käyttäjä pystyy jo itsenäisesti tekemään todella paljon omien nettisivujensa eteen. Halvin vaihtoehto olisi tehdä kotisivut itse, mutta aika ei useimmilla riitä opetteluun. Yksi vaihtoehto on käyttää ammattilaisia vain sivujen pystytykseen. Suomen Hammaslääkintäkeseura käytti nettisivujen ulkoasun luomiseen graafisen alan ammattilaista ja tekniseen toteutukseen IT-alan ammattilaista. Sisällön tuottaminen ja ns. manuaalinen työ jätettiin talkoosuoralle. Lisäksi päivitykset, valikko- ja ulkonäkömuutokset yms. hoituvat jatkossa omin voimin.

Hammaslääkintäkeseuran nettisivuston vaatiman laajuuden ja laajennettavuuden takia toteutukseen valittiin käytettäväksi Joomla -julkaisujärjestelmä ja järeän kokoluokan sivustoalusta. Julkaisujärjestelmä poikkeaa likimain kaikessa perinteisestä tavasta tehdä internetsivuja. Olennaisimmat parannukset ovat helppous ja kustannukset.

Joomla mahdollistaa helpot ja erittäin laajat muokausmahdollisuudet, ilman erikoisosaamista. Sivuston päivitykset voidaan tehdä miltä tahansa tietokoneelta ja useamman ihmisen voimin. Päivittäjil-

le voidaan myös luoda rajoituksia. Joomla on ilmainen avoimen lähdekoodin ohjelma, joten lisenssejä tai muita kustannuksia ei ole. Kyse ei kuitenkaan ole mistään pienen nörttipiiriin itsekoodaamasta sisäpiiriohjelmasta. Joomlaa käyttävät kotisivuvalustanaan muiden muassa kaikkien hyvin tuntema suomalainen presidenttiehdokas ja globaali musiikkitelevisiokanava.

Eli, ainoat kiinteät kustannukset ovat Internet -yhteys, palveluntarjoajan yhteismaksu sekä domain-maksu. Suomen Hammaslääkintäkeseuralle soveltuvan, järeän kokoluokan sivuston kustannus on n. 130€/vuosi. (3000 MB, PHP, cgi, MySQL, SSH)

Tänäpäivänä tavanomaisten kevyiden perusnettisivujen kiinteiksi kuluiksi riittää n. 50€/vuosi. Halvempia, jopa ilmaisia palvelimiäkin on olemassa mutta, tällöin kylkeen liimautuvat ”sponsori”-mainokset.

Tämän päivän henki on vähän sellainen etteivät hinnat putoa itseltään. Asiakkaan on oltava aktiivinen ja tarkistettava aika-ajoin kiinteitä kustannuksiaan.

### Sivujen löytyvyys ja hakukoneystävällisyys

Nettisivujen tarjoamalla tiedolla ei juuri ole merkitystä, jos sivustot eivät löydy Internetistä.

Lähtökohtaisesti sivuston osoitteen, eli domain-nimen tulisi olla yksinkertainen, mieleenpainuva ja kuvastaa sivuston ydintoimintaa. Osoitteet ja nimet unohtuvat helposti, mutta tähän auttavat lukuisat Internetin hakukoneet esim. Google, Bing, Altavista, Yahoo... Hakukoneohjelmien hakurobotit etsivät automaattisesti ja jatkuvasti nettisivustojen sisällöstä sanoja ja tarjoavat niitä hakutuloksiksi. Olennaista on, että nettisivuilta löytyy ”juuri se tieto” teksti-muodossa, asiallisesti ja ytimekkäästi esitettynä juuri siitä aiheesta, jota sivut käsittelevät. Ha-

kukoneet eivät löydä kuvatiedoston sisältä teksti-informaatiota, joten kuviin ja grafiikkaan ei informaatiota kannata upottaa.

Sivustojen määrä Internetissä on kasvanut valtavaksi ja hakukoneet listaavat hakusanalla löytyneet nettisivut pitkäksi listaksi.

Lista on usein pitkä kuin nälkävuosi, eikä etsitty sivusto välttämättä ole heti listan alkupäässä. Tähän näkyvyysongelmaan on myös useita kaupallisia ratkaisuja. Maksullisia mainoksia hakukonesivustoille, Internet -sivujen optimointipalveluja jne. Maailmanlaajuisesti ajateltuna suhteellisen suppealle ryhmälle tarjottavaa palvelua, spesifistisellä ammattisanastoa sisältävällä nettisivuistolla ei välttämättä ole tarvetta näihin kaupallisiin tarjontoihin.

Hakukoneet löytävät sivustojen sisällöstä sanat, jotka siellä esiintyvät ja esittelevät hakutulokset osin sillä perusteella.

Hakusanan yleisyys ja käyttöaste vaikuttavat merkittävästi hakutulokseen. Ammattisanasto on selkeästi harvemmin haettava ja käytetty. Google -hakukonetta testaten huomaa, että ”tekarit” -hakusana johtaa liki 60 tuhanteen löydökseen, kun ”kokoproteesit” saavuttaa vajaan kymmenentuhannen löydöksen tuloksen.

Mainio esimerkki nettisivustojen sisällön merkityksestä on se kun kirjoittaa Googleen hakusanaksi ”hammasproteesi” Löydöksiä on jo liki miljoona (n.840 000), mutta edelleen heti kärjessä hakutuloksissa (poislukien maksulliset mainokset) ovat Erikoishammaslääkintä Jukka Linqvistin sisältörikkaat ja informatiiviset nettisivut, joihin ei ole käytetty mitään nykyaikaisia markkinointiteknikoita tai mainoseuroja. Sisältö on olennaisinta, myös automaattisille hakukoneille.

Alkuvuodesta 1999 Pirkka Ruis- halme kartoitti lehtiartikkelissaan (HT 1/1999) hammaslaboratorioi-



den näkyvyyttä internetissä. Alta Vista -hakukoneella tehty haku tuotti 79 löydöstä hakusanalla "hammaslaboratorio", joista kaksi oli hammaslaboratorion kotisivua. Toinen oli yksinkertainen yhden sivun esite laboratorion osoitteineen ja yhteystietoineen. Toinen eli hammaslaboratorio Dentrion kotisivu olikin sitäkin vaikuttavampi esitys."

Tänä päivänä noin kaksitoista vuotta myöhemmin hakukone Google on saavuttanut vastaavan kaltaisen aseman kuin Altavista aikoinaan. Samalla hakusanalla ("hammaslaboratorio") haettuna hakukone Googlessa löytyi nyt n. 352 000 tulosta. Laajan informatiivisen sisältönsä ansiosta hammaslaboratorio Dentrion kotisivut ovat edelleen vaikuttavat ja pärjäävät hakukonetuloksissa hyvin. Näistä hakutuloksista hammaslaboratorioita löytyi ensimmäisten sadan tuloksen joukosta, omalla domainimellä n. 50 kpl. Nämä kaikki on listattu Suomen Hammasteknikkoseuran nettisivuilla "Hammaslaboratorioita" -linkkeihin.

## GOOGLE -HAKUKONEEN HAKUTULOKSIA 11/2011

Kokokeraaminen kruunu	291
Posliinikruunu	n. 2 160
Kokoproteesit	n. 9 750
Tekarit	n. 57 900
Tekohampaat	n. 10 5000
Hammaslaboratorio	n. 352 000
Hammasproteesi	n. 840 000
Hammasproteesit	n. 1 540 000

Helpommin muistettavat sähköpostiosoitteet ja Domain -nimi

jasenilmoitus@hammasteknikko.fi  
toimisto@hammasteknikko.fi  
paatoimittaja@hammasteknikko.fi  
webmaster@hammasteknikko.fi  
puheenjohtaja@shts.fi  
sihteeri@hammasteknikko.fi ...

Suomen Hammasteknikkoseuran varattua [www.hammasteknikko.fi](http://www.hammasteknikko.fi) domainin, @hammasteknikko.fi -päätteiset sähköpostiosoitteet ovat domainin omistajan käytettävissä. Ensimmäisinä otettiin käyttöön "jasenilmoitus@hammasteknikko.fi".

Vastaavia esimerkkien mukaisia sähköpostiosoitteita luodaan jatkossa lisää ja niitä otetaan käyttöön myöhemmin seuran muihin ydintoimintoihin. Käytännössä sähköposti uudelleenohjataan kyseisen henkilön tai henkilöryhmän käytössä olevaan, esimerkiksi henkilökohtaiseen sähköpostiosoitteeseen.

Enää ei siis jäsenen tarvitse muistaa, minkä niminen oli lehden päätoimittaja tai Seuran puheenjohtaja, puhumattakaan mikä hänen sähköpostiosoitteensa olikaan...

Tulevaisuudessa riittää kun muistaa ns. "tittelin" ja päätteen "@hammasteknikko.fi" ja viesti löytää oikeaan osoitteeseen.

Suomen Hammasteknikkoseura käyttää lyhennettä SHTS, joten oli loogista että Seura varasi taannoin myös shts.fi -domain nimen. Tällä hetkellä on käytössä automaattinen uudelleenohjaus shts.fi -osoitteesta, nykyiseen hammasteknikko.fi -osoitteeseen.

Shts-domain on hyvä olla varalla mahdollista tulevaisuuden käyttöä varten. Varauksella mahdollistetaan tarvittaessa myös @shts.fi -päätteisten sähköpostiosoitteiden käyttö. Taustalla on sekin ajatus, että joskus tulevaisuudessa jälkipolville voisi jostain syystä olla tarvetta perustaa Hammasteknikko -lehteä varten kokonaan omat nettisivustot. Tällöin seuralla olisi looginen osoite seuran ydintoiminnoille (shts.fi) ja oma osoitteensa Hammasteknikko -lehdelle (hammasteknikko.fi).

Lähitulevaisuudessa shts.fi voisi toimia hakukoneystävällisten hakusanojen majapaikkana, jolloin sivustolla voitaisiin esimerkiksi tarkentaa ja tuoda ammattisanastokäsitteitä tutummaksi satunnaiselle maallikkosurffaajalle.

Esim. Hammasraudat, raudat = Oikomiskojeet. Nastahammas = Nastakruunu. Tekarit = Hammasproteesit. Yökisko = Purentakisko, Stabilisaatiokisko... Näin pystytään laajentamaan hakusanasisältöä hakukoneille, lisäämättä kuitenkaan

varsinaisten sivustojen ammattitekstisisältöä, käytännön- ja maanläheisillä ilmaisuilla hammasproteeseista. Suurin osa ammatillisesti mielenkiintoisista hakusanoistahan löytyy jo valmiiksi Suomen Hammasteknikkoseuran nettisivujen sisällöstä.

## Mitä uutta uudistuksen myötä

Parhaimmillaan Internet -sivut ovat silloin, kun ne ovat jatkuvan muutoksen alla. Sisältöä tulee ja menee, aiheita ja otsikoita lisätään sekä vanhentunutta tietoa poistetaan. Aktiivisilla sivuilla tulisi aina olla jotain uutta sisältöä tarjottavana.

Uusilla sivuilla on kaksi valikkoa, vasemmassa sivussa ja yläreunassa. Valikot ovat sivustoilla liikuttaessa jatkuvasti näkyvissä, joten siirtyminen aiheesta toiseen on nopeaa ja vaivatonta. Tämä ominaisuus ei toteudu erikseen ladattavien esim. pdf-tiedostojen kohdalla, jotka aukeavat koko näyttöön ja ovat näin ollen helposti luettavissa, tallennettavissa ja tulostettavissa.

Ylävalikon päällä on tiedotteita ja ajankohtaisuuksia esittelevä liukuteksti, eli liikkuva infokenttä. Tämä mahdollistaa minimilankäytöllä maksimaalisen näkyvyyden useammallekin tiedotteelle. Liukuteksti on hiiren cursorilla pysäytettävissä ja lisäksi infoteksti toimii linkkinä. Eli kun klikataan liukutekstin aiheen kohdalta, aukeaa kyseinen sivusto auki tarkempaa tarkastelua varten.

## Uudistuksen myötä sivustoille lisättyä:

- Liukuteksti ajankohtaisuuksia ja tiedotteita lyhyesti ja näkyvästi esittelevä liikkuva infokenttä.
- "Uutiset" otsikon alta löytyy viimeisimmät tiedotteet ja uutisoitavat asiat.
- "Jäsenyyden etuja" otsakkeen alta löytyy lyhyesti ja ytimekkäästi kerrottuna seuran ydintoiminnat ja jäsenedut.
- "Minäkö alalle?" On satunnaiselle surffaajalle suunnattu sivu, jossa esitellään upeaa ammattiamme. mm. Mitä tehdään, mitä siihen vaa-

ditaan ja mistä aloittaa opinnot. Hammasteknisen alan esittelyvideo löytyy myös tästä osiosta.

- ”Lehti- ja artikkeliarkistoon” lisätty 20 Hammasteknikko -lehteä. Vuosien 2002-2006 lehdet pdf-muotoisina.

- ”Kirjoitusohjeet” Ohjeita Hammasteknikko -lehden artikkelin kirjoittamiseen.

- ”Mediacard” Hammasteknikko -lehden mediatiedot englanninkielisenä.

- ”Jäsenten ilmoituksia” ja ”Kursit ja tapahtumat” -osioissa on ylimpänä esillä päivityksen päivämäärä, joten ilmoituksia seuraavalle selviää heti sivun yläreunasta, koska kyseiselle sivulle on viimeksi tehty lisäyksiä tai muutoksia.

- ”Linkkejä” -osioon on lisätty reilusti uusia linkkejä. Tällä hetkellä linkkejä on n. 90 kohteeseen. Esim. alamme liittyviin järjestöihin ja viranomaisiin, oman domain-nimen omaaviin hammaslaboratorioihin sekä suomalaistenkin suosimaan ulkomaiseen keskustelupalstaan.

- ”Haku” tällä hakukoneella voit etsiä [www.hammasteknikko.fi](http://www.hammasteknikko.fi) sivustoilta. Huom! haku ei vielä ulotu pdf-tiedostoihin.



#### **Lisää sisältöä suunnitellaan esim.**

- Seuran järjestöhistoria.
- Lehtiarkistoon lisää lehtiä.
- Hakukone pdf-tiedostoille.
- Tietoa hammaslaboratorioille (sis.mm. Hygienia ohjeistus, Työtekniisiä vinkkejä ja vihjeitä...).
- Jäsenpalvelulomakkeet (mm. ilmoittautumiset, osoitteenmuutos...)
- Ruotsi -Suomi ja Saksa-Suomi -sana-kirjat.
- Keskustelupalsta.

**”Toivotan kaikki tiedonjanoiset tervetulleeksi uusituille sivustoille” !**

Teppo Kariluoto  
[webmaster@hammasteknikko.fi](mailto:webmaster@hammasteknikko.fi)

## Hyvät asiakkaamme ja yhteistyö- kumppanimme

Joulutervehdysten sijaan Planmeca Group tukee hyväntekeväisyyskohteita, jotka avustavat vähäosaisia kotimaassa ja ulkomailla.

**Ulkomaankohteemme tarjoavat vapaaehtoistyönä hammashoitoa:**

Jamaican hammaslääketieteen yksikölle (School of Oral Health Sciences) lahjoitamme kefalostaatilla varustetun Planmeca ProMax -laitteen.

Perulainen Policlinico Emmanuel saa kannettavan Mini-dent hoitokoneen kiertävän hammasklinikan käyttöön.

Kotimaassa tuemme vähävaraisia lapsiperheitä: Punaisen Ristin Hyvä Joulumieli -keräys ja Pelastakaa Lapset ry:n Jonossa lapsuuteen -kampanja saavat 10 000 euroa kumpikin.

**Kiitos yhteistyöstä!**

**Rauhallista joulua ja menestystä alkavalle vuodelle toivottaen**

**Plandentin väki**

